केऽणः । (१३/८३४)

के प्रत्यये परतो[1]ऽणो ह्रस्वो भवति । ज्ञका । कुमारिका । [2]किशोरिका[3] । अणः इति किम् ? गोका । नौका । राका, धाका (म.भा.३.३४८) इत्यत्र 'उणादयो बहुलम्' (३.३. १/२१६९) इति ह्रस्वो न भवति । 'न कपि' (७. ४. १४/८३५) इति प्रतिषेधसामर्थ्यात् कनोऽपि सानुबन्धकस्य ग्रहणमिह[4] भवति ॥

न कपि । (१४/८३५)

कपि प्रत्यये परतोऽणो ह्रस्वो न भवति[5] । [6]बहुकुमारीकः । [7]बहुवधूकः । बहुलक्ष्मीकः । 'गोस्त्रियो-रुपसर्जनस्य' (१.२.४८/३५६) इत्ययमपि [8]ह्रस्वः कपि न भवति । [9]समासार्थे हि उत्तरपदे कपि कृते, पश्चात् कबन्तेन सह समासेन भवितव्यम् इति [10]स्त्रीप्रत्ययान्तसमासप्रातिपदिकं न भवति ॥

आपोऽन्यतरस्याम् । (१५/८९२)

आबन्तस्याङ्गस्य कपि ह्रस्वः [11]न भवत्यन्यतरस्याम्[12] । बहुखट्वाकः, बहुखट्वकः । बहुमालाकः, बहुमालकः ॥

ऋदृशोऽङि गुणः । (१६/२४०६)

ऋवर्णान्तानां दृशेश्च अङि परतो गुणो भवति । शकलाङ्गुष्ठकोऽकरत् । अहं तेभ्योऽकरं नमः । असरत् । आरत् । जरा । दृशेः – अदर्शत्, अदर्शताम्, अदर्शन् ॥

अस्यतेस्थुक् । (१७/२५७०)

अस्यतेरङ्गस्य थुगागमो भवति अङि परतः । आस्थत्, आस्थताम्, आस्थन् ॥

श्वयतेरः । (१८/२४२१)

श्वयतेः अङ्गस्य अकारादेशो भवति अङि परतः । अश्वत्, अश्वताम्, अश्वन् ॥

पतः पुम् । (१९/२३५५)

पतेरङ्गस्य पुमागमो भवति अङि परतः । अपप्तत्, अपप्तताम्, अपप्तन् ॥

---

1. अणन्तस्याङ्गस्य ब. 2. नास्ति क. 3. ब्रह्मबन्धुका, जीवबन्धुका इत्यधिकम् ह. 4. न इत्यधिकम् क. 5. पूर्वेण प्राप्तः प्रतिषिध्यते इत्यधिकम् ब. ह. 6. बहु नास्ति क. 7. बहुब्रह्मबन्धुकः बहुयवागुकः ह. इ. 8. ह्रस्वः नास्ति ब. 9. ससामर्थ्ये ड, सामर्थ्ये हि क, समासार्थे च पदे ब. 10. स्त्रीप्रत्ययान्तम् ड. इ. ह. 11. न नास्ति ब. 12. न कपि इति प्रतिषेधे प्राप्ते विकल्पः क्रियते इत्यधिकम् ब.